

Midtvejsevaluering af det nationale gennembrudsprojekt om Nedbringelse af tvang i psykiatrien 2012 - 15

Projektets midtvejsevaluering blev offentliggjort i starten af marts. Formålet med midtvejsevalueringen er at gøre status på gennembrudsprojektets indsats og resultater i perioden 2012-13 og danne grundlag for anbefalinger til det fortsatte projektforløb i 2014-15. Midtvejsevalueringen viste, at den første del af projektet er forløbet efter planen for 2012-2013. Mange deltagende afsnit er godt på vej med at nedbringe anvendelsen af tvang, men at der fortsat kan være store udsving. De mest konkrete resultater af den foreløbige indsats er, at der er kommet flere aktivitetstilbud til patienterne. De 30 team har afprøvet mere end 130 aktivitetstilbud og andre tiltag. Midtvejsevalueringen anbefaler blandt andet, at der laves flere analyser af mønstre og tendenser i tvangsdata, at patienter og pårørende kan involveres mere i det videre arbejde, at fokusere på videndeling, kompetenceudvikling samt fællesfaglige tilgange til, hvordan tvang kan forebygges blandt personale og ledelse.

Den nationale konference giver nye vinkler på forebyggelse af tvang

Den 6. marts 2014 blev den nationale konference afholdt i Odin Havnepark i Odense. Konferencen bød blandt andet på præsentation af projektets midtvejsresultater, erfaringsudveksling blandt de deltagende afsnit samt workshops. Hovedtaleren var den norske forsker Reidun Norvoll, der præsenterede erfaringer med brugerorienterede alternativer til tvang fra BAT projektet i Norge.

På konferencen præsenterede tre projektteam de indsats, de har haft succes med. **PC Hvidovre** fortalte om deres succes med brugen af *Second opinion*, der er en daglig, systematisk gennemgang af bæltefikserede patienters psykiske og fysiske tilstand før og under bæltefikseringen. På baggrund af mødet tages der stilling til, om der skal foretages

ændringer i angst- og aggressionsplanen for den enkelte patient. PC Hvidovre har et mål om at nedbringe tvangen med 20 % om året, hvilket er indfriet for 2013.

Børne- & Ungdomspsykiatrisk afsnit (B&U) Esbjerg fortalte om deres succes med *nul tolerance overfor tvang*. Målsætningen om ingen brug af tvang er lykkedes, da den sidste bæltefiksering var i juni 2013. For B&U Esbjerg er det altafgørende kulturen på afdelingen. De har arbejdet med en tilgang, hvor de unges livshistorier

*“ Hos os driver vi et hotel, og de gæster der tjekker ind, skal være tilfredse med opholdet ”
~ BU Esbjerg*

anvendes aktivt til at forebygge tvang. B&U Esbjerg arbejder ud fra tilgangen om, at man “ driver et hotel” . Patienter der indlægges skal have en god oplevelse. Eksempelvis bager nattevagterne boller, så der dufter af nybagt brød om morgenen.

M3 Risskov præsenterede deres Mestringsstrategi, som er et redskab til vurdering og håndtering af uro og aggression, som kan inddrage patienter, pårørende og personale. Mestringsstrategien går ud på, at man laver en analyse ud fra 5 trin. Herefter kan man lave et skema som indeholder triggere/udløsende årsager, advarsler til patienten selv og personalet samt strategier. Skemaet lægges i patientens journal eller hænges op på patientens stue og anvendes løbende i den daglige behandling.

På konferencen blev der også afholdt tre workshops som omhandlede metoden Etisk Refleksion, Trine Schmidts brugerfortælling om fysisk aktivitet som en bevidst del af hendes recoveryproces og Shared Decision Making samt Guidet Egen-Beslutning i forhold til domfældte patienter.

Generelt var der stor tilfredshed med konferencen, og de fleste deltagere vurderede oplæg og programaktiviteter gav dem inspiration til det videre arbejde med at nedbringe anvendelsen af tvang.

Mestringsanalysens 5 trin

- Screening
- Triggere
- Advarselssignaler
- Strategier
- Aftaler

3. Læringsseminar i regionerne

I maj blev det 3. læringsseminar afholdt for alle 5 regioner. Ved læringsseminaret i Region Syddanmark fortalte E3 Esbjerg om deres plakat med afsnittets aktivitetstilbud og E31-32 Vejle fortalte om en temadag for hele personalegruppen. Deltagerne på læringsseminaret afprøvede metoden Etisk Refleksion i mindre grupper.

På læringsseminaret for Region Sjælland var der fokus på fysisk aktivitet med workshop om dansefitness, mindfulness og brug af “ p.n. ballstick” . Et team demonstrerede deres ugentlige tavlemøde om tvang via rollespil og satte rammen for en faglig drøftelse. Tidligere psykiatribrunder Mads Fabricius holdt oplæg om sin

forvandling fra skitzofren ung mand til ekstremsportsudøver med mange ironmen i bagagen. Hans næste projekt er at krydse Atlanterhavet i en vandcykel.

Region Midtjylland og Region Nordjylland afholdt læringsseminaret sammen. På læringsseminaret holdt to sygeplejersker fra Viborg oplæg om analyser af tvangsepisoder. Proceduren er, at afdelingssygeplejersker indkalder alle, der har været med i fikseringen til et møde, hvor alle tvangsepisoder bliver gennemgået hver for sig. Afslutningsvis holdt forsknings- og udviklingspsygeplejerske Lene Lauge Bjerring fra Region Sjælland oplæg om forebyggelse af vold, evidens og deeskalering.

Region Hovedstadens team havde fokus på, hvordan personalets adfærd i forhold til patienter og tvang, kan ændres og samtidig give en bedre trivsel på arbejdspladsen. Ændring af de fysiske rammer fx belysning, større fællesarealer, mindre personalekontorplads samt anvendelse af udearealer var emner, som teamene også var optaget af. Jesper Bak holdt oplæg om eliminering af tvang gennem implementering af "de seks kernestrategier" – erfaringer fra en studietur til USA i april 2014. Regionens handleplan for nedbringelse af bæltefikseringer var næsten på vej i trykken og kerneelementerne blev kort skitseret.

På seminarerne deltog bruger- og pårørende repræsentanter, som gav feedback til projektdeltagerne.

De Seks Kernestrategier

- Ledelse med henblik på organisatoriske ændringer
  - Personale udvikling
  - Anvendelse af primære forebyggelsesværktøjer/metoder
  - Registrering af data anvendes til at vejlede praksis
  - Debriefing
  - Meningsfulde brugerroller
- Huckshorn (2004)

Webinar om Kognitiv Miljøterapi

Den 30. april afholdt det nationale sekretariat i samarbejde med afdeling M på Psykiatrisk Center Sct. Hans, webinar. Videokonferencen omhandlede kognitiv miljøterapi (KAT) og blev præsenteret af udviklingschef Marina Nielsen og udviklingssygeplejerske Ole Bille fra PC Sct. Hans, som fortalte om deres tilgang til patientarbejdet gennem kognitiv miljøterapi. Anledningen til oplægget er, at antallet af bæltefikseringer er reduceret fra over 120 til under 10 om året på PC Sct. Hans.

De næste skridt

- I efteråret 2014 planlægges slutevaluering af projektet. Der vil også i flere regioner blive afholdt forskellige spredningsinitiativer og workshops.
- D. 10. marts 2015 afholdes afslutnings konference på Hotel Nyborg Strand. Konferencen vil være åben for alle interesserede. Følg med på projektets hjemmeside i efteråret: www.tvangpsykiatrien.cfk.rm.dk
- Kommende webinars i projektet:
  - D. 12. september: Brugerinddragelse via dialogmøder
  - D. 24. september: Deeskalering v/ Lene Lauge Berring
  - D. 23. oktober: Patientdeltagelse i behandlingskonferencer

Relevante links

Midtvejsevalueringen:

- Rapporten: http://www.cfk.rm.dk/files/Sundhed/CFK/Projekter/Gennembrud/Midtvejsevaluering_marts2014.pdf
- Bilag: http://www.cfk.rm.dk/files/Sundhed/CFK/Projekter/Gennembrud/Bilag_Midtvejsevaluering_marts2014.pdf

Webinar:

- Dokumenter om webinar: <http://vis.dk/content/webinar-om-kognitiv-milj-terapi>
- Videoklip fra Webinar: http://www.youtube.com/watch?v=F8iQM_gcgBc&feature=youtu.be

Følg Mads Fabricius på:

- <http://bikingtheatlantic.com> eller <http://madsfabricious.dk>

Publikation af Reiduns Norvoll

- <https://www.google.dk/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0CBQQFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.erfaringskompetanse.no%2Fcontent%2Fdownload%2F2965%2F31750%2Ffile%2FAlternativer%2520til%2520Tvang%2520-%2520Ressurshefte.pdf&ei=JeWiU-WKCcnNygPemID4Bw&usg=AFQjCNGgDwYJCbc3Y87wNqXonznquDHajQ>
- Norsk kompetencecenter: <http://erfaringskompetanse.no>

Handleplan for nedbringelse af bæltefikseringer i Region Hovedstadens Psykiatri:

- http://www.psykiatri-regionh.dk/topmenu/Nyheder_ny/Nyheder_ny1/Aktuelle+nyheder/Handleplan+for+nedbringelse+af+b%3A%26ltetikseringer+i+Region+Hovedstadens+Psykiatri.htm

God Sommer

Kontaktoplysninger

Helle Høgh

Mail: helle.hoegh@stab.rm.dk

Tlf.: 7841 4079

Jesper Buchholdt

Mail: Jesper.gjoerup@stab.rm.dk

Tlf.: 7841 4071